

Curs 2018-19

ACTIVITATS
ALS CENTRES
EDUCATIUS

PER CAMPANYES DE LA
MILLORA DE LA GESTIÓ
DE LA FORM I LA RESTA DELS
RESIDUS MUNICIPALS

Activitats específiques sobre compostatge, la correcta separació de la FORM i la resta de les fraccions. Per a cadascun dels cicles d'educació.

Seminaris de formació al professorat sobre malbaratament alimentari, hort ecològic i compostatge.

Assessorament al professorat sobre la correcta separació i gestió dels residus al centre.

Educació infantil

Nivell	Infantil
Curs	Ei 5
Durada	Entre 45 i 90 minuts les tres activitats.
Activitats	1 - Rondalla: En Guillem, la Maria i la Mercè fan patates per dinar. 2 - Taller: Observem els animalons del compost. 3 - Taller: En el compost hi sembrem llegums.

Educació primària

Nivell	Cicle inicial
Curs	EP 2
Durada	Entre 45 i 90 minuts les dues activitats.
Activitats	1 - Joc: Tria bé l'orgànica. 2 - Taller: En el compost hi sembrem llegums.

Nivell	Cicle mitjà
Curs	EP 4
Durada	Entre 45 i 90 minuts les dues activitats.
Activitats	1 - Joc: cada cosa al seu lloc. 2 - Taller: En el compost hi sembrem llegums.

Nivell	Cicle superior
Curs	EP 6
Durada	Entre 45 i 90 minuts les tres activitats.
Activitats	1 - Xerrada: La separació de l'orgànica i tots els altres residus. 2 - Taller: Observem el compost de ben a prop. 3 - Taller: En el compost hi sembrem llegums.

Educació secundària

Nivell	ESO
Curs	ESO 2
Durada	Entre 45 i 90 minuts les dues activitats.
Activitats	1 - Xerrada: la separació de l'orgànica i tots els altres residus. 2 - Taller: Observem el compost a la lupa binocular i al microscopi.

Nivell	ESO
Curs	ESO 4
Durada	De 2 a 3 hores (amb descans de 30 minuts per esmorzar)
Activitats	1 - Xerrada: com es construeix un compostador i la seva utilitat. 2 - Taller: Construïm un compostador.

Seminaris de formació

Nivell	Professorat
Durada	De 1 a més sessions cadascun dels seminaris, en funció de les necessitats del centre.
Activitats	1 - Evitem el malbaratament alimentari al centre. 2 - Compostem les restes del menjador. 3 - Construïm un hort ecològic.

Sessions d'assessorament

Nivell	Professorat
Durada	De 1 a més sessions, en funció de les necessitats del centre.
Activitat	1 - Estratègies de separació i gestió de les diferents fraccions dels residus al centre.

RONDALLA: EN GUILLEM, LA MARIA I LA MERCÈ FAN PATATES PER DINAR

Educació infantil: El 5

Objectiu: que els alumnes es familiaritzin amb la separació de l'orgànica en origen.

Desenvolupament: un/a educador/a fa el paper de tres persones a la cuina de casa seva, mentre pela patates. La pela de la patata podrà tenir tres destins diferents. En Guillem viu a pagès i les peles de les patates se les mengen els seus porcs. La Maria viu en un pis del poble i llença les peles al cubell on barreja tots els residus. La Mercè també viu en un pis del poble però llença les peles al cubell de l'orgànica.

Un cop representats els tres papers, el destí de les peles de patates serveixen per explicar la importància de separar l'orgànica a casa i el procés de compostatge.

Durada: 20 minuts

Aquest taller es complimenta amb les activitats:

- o Taller: observem els animalons del compost.
- o Taller: en el compost hi sembrem llegums.

TALLER: OBSERVEM ELS ANIMALONS DEL COMPOST

Educació infantil: El 5

Objectiu: que els alumnes compreguin com es fa el compost.

Desenvolupament: per grups, els alumnes observen una safata amb compost madur on hi ha organismes vius que contribueixen al procés de compostatge: cucs de terra, porquets de Sant Antoni i d'altres. La finalitat del taller es apreciar els organismes vius responsables de la descomposició de matèria orgànica i de la seva transformació en compost.

Durada: 20 minuts

Aquest taller es complimenta amb les activitats:

- o Rondalla: En Guillem, la Maria i la Mercè fan patates per dinar.
- o Taller: en el compost hi sembrem llegums.

TALLER: EN EL COMPOST HI SEMBREM LLEGUMS

Educació infantil: EI 5, EP2, EP4 i EP6

Objectiu: que els alumnes compreguin com es fa el compost.

Desenvolupament: prèviament al dia del taller el/la mestre/a de l'aula ha demanat als alumnes que portin un pot buit de iogurt (tant de plàstic com de vidre). Aquest taller es porta a terme els últims 10 minuts de l'activitat i serveix per posar-hi fi, un cop treballat com separar l'orgànica i com es fa el compost. El taller consisteix en omplir els pots de iogurt amb compost madur i que els nens/es hi plantin dues llegums (normalment lletnies, però depèn de l'època de l'any en que es faci el taller). Els pots amb el compost i llegums restaran a l'aula on, mitjançant la direcció del/a mestre/a, seran regats i cuidats fins que en germini una o dues plàntules. La finalitat del taller és trasplantar les plàntules a l'hort del centre.

Durada: 10 minuts

Aquest taller es complimenta amb diverses activitats:

- o Rondalla: En Guillem, la Maria i la Mercè fan patates per dinar (EI5).
- o Taller: observem els animalons del compost (EI5).
 - o Joc: tria bé l'orgànica (EP2).
 - o Joc: cada cosa al seu lloc, sobretot l'orgànica (EP4).
- o Xerrada: la separació de l'orgànica i tots els altres residus (EP6).
 - o Taller: observem el compost de ben a prop (EP6).

JOC: TRIA BÉ L'ORGÀNICA

**Cicle inicial de primària:
EP2**

Objectiu: que els alumnes aprenguin a distingir correctament els residus orgànics de la resta de residus i que entenguin quin és el seu destí en funció de si es separa en origen o no.

Desenvolupament: els alumnes s'organitzen en 5 grups. Cada grup disposa d'un cubell de color marró per a la cuina, d'un paquet de bosses compostables, d'un paquet de bosses no compostables i d'una caixa plena de residus barrejats. Els alumnes hauran de treballar plegats per tal de decidir quins d'aquells residus són orgànics i dipositar-los dins el cubell marró amb la bossa més adient. Abans d'acabar el joc l'educador dinamitza una reflexió conjunta dels resultats.

Durada: 30 minuts

Aquest taller es complimenta amb l'activitat:

o Taller: en el compost hi sembrem llegums.

JOC: CADA COSA AL SEU LLOC, SOBRETOT L'ORGÀNICA

Cicle mitjà de primària: EP4

Objectiu: que els alumnes aprenguin a separar correctament diferents residus, en especial la matèria orgànica i entendre quin és el seu destí i els motius pels quals cal separar-la.

Desenvolupament: els alumnes s'organitzen en 5 grups. Cada grup disposa d'un conjunt de 5 cartolines que es corresponen amb 5 contenidors de recollida de broza (un per a cada fracció). Es dóna una bossa de broza plena de residus barrejats. Els alumnes hauran de treballar plegats per tal de decidir en quina cartolina/contenedor dipositar correctament cada residu. Abans d'acabar el joc l'educador dinamitza una reflexió conjunta dels resultats. Especial atenció es fa en el residus orgànics i la seva correcta separació.

Durada: 30 minuts

Aquest taller es complimenta amb les activitats:
o Taller: en el compost hi sembrem llegums.

XERRADA: LA SEPARACIÓ DE L'ORGÀNICA I TOTS ELS ALTRES RESIDUS

Cicle inicial de primària: EP2

Desenvolupament: presentació en PowerPoint.

Continguts: Els diferents contenidors del municipi, els residus que s'hi dipositen i en què es reciclen. La separació de la matèria orgànica a la cuina de les cases. El autocompostatge. La planta de compostatge de Granollers. El procés de compostatge i els organismes que hi intervenen. El compost. L'aprofitament del compost.

Durada: 20 minuts

Objectiu: fer un repàs dels contenidors de recollida selectiva i de resta del municipi i dels residus que s'hi dipositen. Que els alumnes compreguin el procés de compostatge i la importància de la separació en origen de la matèria orgànica en origen.

Aquest taller es complimenta amb l'activitat:

- o Taller: observem el compost de ben a prop (EP6).
- o Taller: en el compost hi sembrem llegums. (EP6).
- o Taller: observem el compost a la lupa binocular i al microscopi (ESO2).

TALLER: OBSERVEM EL COMPOST DE BEN A PROP

Cicle superior de primària: EP6

Objectiu: que els alumnes aprenguin a separar correctament diferents residus, en especial la matèria orgànica i entendre quin és el seu destí i els motius pels quals cal separar-la.

Desenvolupament: per grups, els alumnes observen dues safates, una amb matèria orgànica que es comença a descomposar i una l'altra amb compost madur. Cada grup disposa de pinzells, pinces, càpsules de Petri i lupes de mà. Un cop identificats els organismes descomponedors, es separen en càpsules de petri per a ser observats en deteniment. La finalitat del taller es apreciar els organismes vius responsables de la descomposició de matèria orgànica i de la seva transformació en compost.

Durada: 30 minuts

Aquest taller es complimenta amb les activitats:

- o Xerrada: la separació de l'orgànica i tots els altres residus.
- o Taller: en el compost hi sembrem llegums.

TALLER: OBSERVEM EL COMPOST A LA LUPA BINOCULAR I AL MICROSCOPI

Secundària: ESO 2

Objectiu: que els alumnes compreguin el procés de compostatge i el paper que els organismes descomponedors hi juguen.

Desenvolupament: per grups, els alumnes observen tres safates, una amb matèria orgànica que es comença a descomposar, una segona amb compost bastant madur i una tercera amb compost molt madur. Cada grup disposa de pinzells, pinces, càpsules de Petri i lupes de mà. Un cop identificats els organismes, es separen en càpsules de petri per a ser observats en deteniment. Els alumnes disposen, a més de les lupes de mà, de cinc lupes binoculars i 5 microscopis òptics. Es fa especial atenció a l'observació mitjançant els microscopis d'una preparació de compost i aigua. La finalitat del taller es apreciar els organismes vius responsables de la descomposició de matèria orgànica i de la seva transformació en compost.

Durada: 90 minuts

Aquest taller es complimenta amb l'activitat:
o Xerrada: la separació de l'orgànica i tots els altres residus.

XERRADA: COM ES CONSTRUEIX UN COMPOSTADOR I LA SEVA UTILITAT.

SECUNDÀRIA: ESO 4

Objectiu: saber què és un compostador i què cal per construir-ne un.

Desenvolupament: la xerrada no precisa de suport d'una projecció digital però sí de eines i materials de mostra. Durant la xerrada es comenta les parts que ha de tenir un compostador, com s'ha de construir, on s'ha d'ubicar, quins materials s'hi han de dipositar, com resoldre problemes que puguin sorgir durant el procés de compostatge i com utilitzar el compost.

Durada: 20 minuts

Aquest taller es complimenta amb l'activitat:
o Taller: construcció d'un compostador.

TALLER: CONSTRUÏM UN COMPOSTADOR

Secundària: ESO 4

Objectiu: aprofitar materials reciclats per a construir un compostador.

Desenvolupament: el taller consisteix en que els alumnes utilitzin les eines treballades en l'aula i materials reciclats (palets de fusta i tela mosquitera o altre material) per construir un compostador, el qual es podria quedar al mateix centre educatiu.

Durada: 90 minuts

Aquest taller es complimenta amb l'activitat:

o Xerrada: la separació de l'orgànica i tots els altres residus.

SEMINARIS DE FORMACIÓ

PROFESSORAT DEL CENTRE

- Evitem el malbaratament alimentari al centre
- Compostem les restes del menjador
- Construïm un hort ecològic

ASSESSORAMENT

PROFESSORAT DEL CENTRE

- Estratègies de separació i gestió de les diferents fraccions dels residus al centre.

Objectiu: L'objectiu dels seminaris és despertar sensibilitats i formar al professorat en aquestes temàtiques ambientals alhora que se'ls dóna les eines adequades per a treballar-les amb els alumnes.

Durada: Cada temàtica requereix una o diverses sessions, en funció de les necessitats del centre.

ESCOLA DE NATURA DEL CORREDOR

Som un equip multidisciplinari d'educadors ambiental que treballem des del 1984 en la comunicació i la docència ambiental, en el disseny de programes educatius i de materials didàctics i també en la recerca naturalista.

Contacte:

Escola de Natura del Corredor
Ca l'Arenes, bústia 12
08319 Dosrius

937955405 - 937955228

enc@pangea.org

<http://www.enc.pangea.org/web/>
<http://twitter.com/EscNatCorredor>